

Duurzaam samenleven,
ondernemerschap stimuleren,
verantwoordelijkheid nemen.

Verkiezingsprogramma 2022-2026

EXEMPLAAR VOOR WEBSITE

Gereduceerde bestandsgrootte met onscherpe afbeeldingen. Beveiligd tegen afdrukken, kopiëren en enige vorm van bewerking. Een fysiek exemplaar in volledige kwaliteit is alleen te krijgen via de fractie van D66 Hellendoorn.

D66
hellendoorn

Voorwoord Edo op den Dries

Samenleven in Hellendoorn.

Samenleven kun je niet alleen, daar heb je anderen bij nodig. De maatschappij wordt steeds individueler, de mensen worden steeds mondiger.

De gemeenteraad is er voor het belang van iedereen. En dat is niet altijd makkelijk. Als raadslid word je veel benaderd door mensen die iets willen of het ergens niet mee eens zijn. De drang om die persoon of instantie te helpen is groot. Vaak lukt dat ook, maar je mag nooit het algemeen belang uit het oog verliezen.

In maart 2022 gaan we weer naar de stembus.

Al bijna vier jaar heb ik voorzitter mogen zijn van onze lokale D66-fractie. Als fractie hebben we ons onder meer ingezet voor duurzaamheid, goede zorg en goed bestuur.

D66 Hellendoorn is een lokale partij. We houden ons bezig met wat hier gebeurt en ons belang is dat het in de gemeente Hellendoorn goed toeven is. Daarom zetten we ons in voor het ondernemersklimaat, de zorg, duurzaamheid en onderwijs. En ook voor cultuur, sport en recreatie.

Wat er allemaal in de lokale politiek gebeurt is niet voor iedereen altijd even zichtbaar, maar wel erg belangrijk. Uitdagingen zijn er genoeg. De eerste stap in de Regionale Energiestrategie (RES) is gezet, maar er moeten nog vele stappen volgen. Stappen die misschien wel ingrijpende gevolgen hebben voor het landschap. We moeten zorgen dat de gemeente financieel gezond blijft. Hellendoorn is een gemeente die bloeit, maar nog niet genoeg groeit. Daar moeten we de komende jaren verandering in brengen. Meer werk, meer werknemers, meer sport en meer bedrijvigheid, maar bovenal moeten we een samenleving blijven waarin we niemand laten vallen. Een samenleving waarin iedereen kansen moet krijgen, ongeacht opleiding, leeftijd, afkomst of overtuiging.

Samen met een groep enthousiaste en deskundige mensen willen wij óók in de periode 2022-2026 het lokale geluid laten horen van een progressieve sociaal-liberale partij.

Met uw steun gaan wij van deze mooie woorden werkelijkheid maken.

Edo op den Dries

lijsttrekker

Overzicht

Onze kandidaten	4
1. Besturen en politiek in Hellendoorn	5
D66 Hellendoorn wil...	7
2. Werken en inkomen in Hellendoorn	8
D66 Hellendoorn wil...	11
3. Wonen en leven in Hellendoorn	12
D66 Hellendoorn wil...	15
4. Klimaat, energie en duurzaamheid in Hellendoorn	16
D66 Hellendoorn wil...	18
5. Onderwijs, jongeren en jeugdzorg in Hellendoorn	19
D66 Hellendoorn wil...	21
6. Samenleven in Hellendoorn	22
D66 Hellendoorn wil...	25
7. Financiën in Hellendoorn	26
D66 Hellendoorn wil...	27

Onze kandidaten

1. Edo op den Dries

2. Bertus Webbink

3. Sander Veltkamp

4. Marcel Butink

5. Ruben Middag

6. Bert Mostert

7. Gerard Reimert

8. Sander op den Dries

9. Margreet Overmeen-Bakhuis

1. Besturen en politiek in Hellendoorn

Visie

D66 Hellendoorn streeft naar een samenleving waarin mensen zoveel mogelijk zelf bepalen hoe zij hun leven inrichten, en waarin mensen vrij zijn in verbondenheid. Het is daarbij van groot belang dat overheden zich aan de door hen zelf gestelde regels houden, democratische verantwoording afleggen en controleerbaar zijn. We zijn voorvechters van een sterke democratische rechtsstaat waarin mensen invloed en inspraak hebben.

Inwoners

Voor ons is het belangrijk dat de gemeente goed naar haar inwoners luistert. Juist omdat de gemeente beslissingen neemt die directe invloed hebben op inwoners, maar ook omdat inwoners hun buurt het beste kennen. Inwonersparticipatie is voor ons een belangrijke aanvulling voor het goed functioneren van de democratie. Wij vinden het belangrijk dat iedereen kan inspreken en participeren.

Participatie betekent actieve deelname. Bij participatie horen goede afspraken. Uitgangspunt is dat door participatie gezamenlijke doelen worden bereikt.

De inwoners van Hellendoorn willen regelmatig en goed geïnformeerd worden. Naast publicatie van bekendmakingen, mededelingen en kennisgeving van besluiten moet de gemeente bij communicatie rekening houden met deze verwachtingen. Planning van overlegmomenten moet onderdeel worden van projecten.

Bestuur

Een goed bestuur (het college van burgemeester en wethouders) neemt beslissingen in het belang van haar inwoners. Een goed bestuur weegt alle belangen af om tot een goed besluit te komen en legt verantwoording af. Een goed bestuur is transparant en controleerbaar. Uiteraard wordt het college daarin gecontroleerd door de gemeenteraad, maar ook anderen hebben hierin een taak, zoals lokale media en inwoners.

Adviesorganen

Het college laat zich in het sociaal domein adviseren door twee adviesorganen: het Cliëntenplatform en de WMO-raad. Wij zijn van mening dat door deze organen samen te voegen een adviesorgaan kan ontstaan met een breder mandaat en een duidelijkere rol richting het college.

Politiek

De gemeenteraad geeft richting aan het college en controleert of deze de gestelde kaders goed uitvoert. In de afgelopen periode is het raadssysteem gewijzigd. Eerder werden de raadsvergaderingen voorafgegaan door commissievergaderingen. Vaak werden onderwerpen meerdere keren uitgebreid behandeld. Het nieuwe systeem kent een informatie-, debat- en besluitronde. Inwoners kunnen in iedere ronde inspreken. Vanwege de coronapandemie is hier nog te weinig ervaring mee opgedaan. In de komende raadsperiode moet dit systeem daarom verder worden geëvalueerd.

Om als raad goed te kunnen functioneren zijn spelregels nodig:

- Benader elkaar te allen tijde fatsoenlijk en respectvol.
- Heb respect voor ieders rol in ons democratisch systeem.
- Een zekere mate van afstemming tussen de partijen is onontkoombaar en zelfs noodzakelijk voor stabiel bestuur, maar dit mag nooit ten koste gaan van de controlerende taak van ieder individueel raadslid.

D66 Hellendoorn wil...

- ...dat de afstand tussen het bestuur en de inwoners klein is en belanghebbenden betrokken worden bij planvorming.
- ...dat particuliere initiatieven positief-kritisch worden benaderd.
- ...dat inwoners nadrukkelijk worden uitgenodigd om mee te doen aan en mee te denken over de lokale samenleving: de participatiesamenleving.
- ...dat de gemeente duidelijk maakt wat het doel is van een door haar belegde bijeenkomst met inwoners: informierend, opinievormend, en/of inspraakgevend.
- ...dat de gemeente voor diensten en informatie goed toegankelijk is via internet en webapplicaties.
- ...dat de gemeente de databeveiliging ten aanzien van privacy prioriteit geeft.
- ...dat de gemeente een actieve rol inneemt bij de communicatie met inwoners en belanghebbenden.
- ...dat Cliëntenplatform en WMO-raad samengevoegd worden.
- ...evaluatie van het raadssysteem.

2. Werken en inkomen in Hellendoorn

Visie

Ondernemende mensen vormen de basis voor een bloeiende maatschappij. D66 Hellendoorn wil dat het voor bedrijven en instellingen aantrekkelijk is en blijft om zich in de gemeente te vestigen en dat ondernemers hier kunnen starten en groeien. Een gunstig vestigings- en ondernemersklimaat hangt met veel beleidsterreinen samen: goed opgeleide werknemers, goede bereikbaarheid, een breed aanbod aan cultuur en horeca, aantrekkelijke en veilige openbare ruimtes en een mooie en groene omgeving. De regisserende rol van de lokale overheid, en met name het bieden van de helpende hand, is daarin onmisbaar en een kerntaak. Ondernemers komen vaak zelf tot goede en efficiënte oplossingen. De overheid heeft wel een voorwaardenscheppende verantwoordelijkheid. Door ondernemers mogelijkheden te geven om te ontwikkelen en te groeien, zorgen we voor werkgelegenheid.

Hellendoorn is gelegen precies midden in de provincie Overijssel. Met dit gegeven dient de gemeente zich bij voortduring te profileren.

Bedrijven en industrie

De bereikbaarheid en de exploitatie van de bedrijventerreinen moeten door de gemeente worden bevorderd en geoptimaliseerd. De gemeente moet zorgen dat ondernemers zich goed kunnen vestigen in de gemeente, dat zij ruimte krijgen om te groeien en te ondernemen, op plekken die daarvoor geschikt zijn. Er moet gezocht worden naar nieuwe ruimte voor bedrijven om zich te vestigen. Oudere delen van de bedrijventerreinen dienen waar nodig te worden gerevitaliseerd. De Vereniging Parkmanagement speelt hierin een belangrijke rol. Voor nieuwe bedrijfsconcepten die niet direct toe te rekenen zijn aan detailhandel of *Business-to-Business* moeten er mogelijkheden tot vestiging zijn als dit nu op de reguliere bedrijventerreinen niet kan.

Her en der in de gemeente staan vrachtwagens geparkeerd die daar niet horen te staan en het fietsverkeer belemmeren. D66 Hellendoorn wil graag dat de gemeente zich inspant om een veilige truckparking te realiseren.

De doortrekking van de A35 richting Nijverdal als 2x2 autoweg is noodzakelijk en dit moet snel worden gerealiseerd. Evenals de verbreding van de N35 richting Zwolle ten behoeve van doorstroming en veiligheid.

Stikstofdeposities spelen bij de besluitvorming een cruciale rol. De regie en uitvoering hiervan ligt bij Rijkswaterstaat. Waar mogelijk dient de gemeente hier druk op uit te (blijven) oefenen. Als de A35 doorgetrokken is zal de entree van Nijverdal via de Wierdensestraat lopen. Er dient een gebiedsvisie voor dit gebied ontwikkeld te worden.

Detailhandel

Het koopgedrag van mensen is in een hoog tempo veranderd. De coronapandemie heeft deze ontwikkeling nog verder versterkt. In nauw overleg met de Stichting Promotie Nijverdal en de vereniging Op Naar Nijverdal, de Markt en de centrumbewoners moet het winkelcentrum van Nijverdal bij voortdurende aantrekkelijker worden gemaakt voor het winkelend publiek door beleving centraal te stellen. Winkels mogen zelf hun openingstijden bepalen.

De transformatie van leegstaande winkels naar woningen in de periferie van het winkelgebied moet door de gemeente in een hoog tempo worden opgepakt en gefaciliteerd.

Recreatie en toerisme

De mogelijkheden om te kunnen recreëren zijn in onze gemeente ruim aanwezig. De gemeente Hellendoorn moet voor toeristen een aantrekkelijke bestemming blijven en voor ondernemers in de toeristenbranche een aantrekkelijke vestigingsplaats zijn. Toerisme genereert werkgelegenheid en inkomsten en het zorgt voor levendigheid. Bij het ondersteunen van recreatie en toerisme dienen het eigen karakter van de dorpen, de streek en de natuur zo veel mogelijk benadrukt, benut en beschermd te worden. Het nieuwgevormde Nationaal Park, dat naast de Sallandse Heuvelrug ook het Twents Reggedal bestrijkt, moet goed op de kaart worden gezet. Door spreiding van toerisme kunnen veel mensen blijven genieten van al het moois dat het Nationaal Park Sallandse Heuvelrug & Twents Reggedal te bieden heeft. Dit gegeven moet goed vermarkt worden, in samenwerking met de toeristische sector. Nieuwe ontwikkelingen die passen in het concept van het Nationaal Park moeten gestimuleerd worden. Inwoners en ondernemers, waaronder ook agrariërs moeten hierbij betrokken worden. De Nijverdalsebergweg (ook bekend als de Toeristenweg) loopt dwars door de Sallandse Heuvelrug door de bossen en over de heide. Deze weg is uniek in Nederland en moet daarom toegankelijk blijven voor langzaamrijdend gemotoriseerd verkeer.

Vestiging van meer hotels moet gestimuleerd worden zodat gasten hier langer kunnen en willen verblijven.

Buitengebied en agrarische sector

De agrarische sector in het buitengebied is van oudsher belangrijk voor de bedrijvigheid, de economie en de vormgeving van het landschap van onze gemeente. We willen zuinig zijn op onze natuur en we willen dat op een duurzame én economisch rendabele manier gezond voedsel wordt verbouwd. Ook dit vraagt om innovatieve oplossingen en een gemeente die (agrarische) ondernemers de ruimte en kansen geeft om deze oplossingen te ontwikkelen. In de Omgevingsvisie moeten nieuwe vormen van bedrijvigheid in het buitengebied een kans krijgen. Extensiveren is een manier van landbouw waarbij gebruik wordt gemaakt van meer grond per dier. Bij plannen die de ruimtelijke kwaliteit moeten verbeteren, zoals Kwaliteitsimpuls Groene Omgeving (KGO) kan extensivering als toetsingsgrond worden meege-nomen. De vestiging van mega-veehouderijbedrijven is een ernstige bedreiging voor het behoud van een vitaal en leefbaar platteland. Wij willen daarom de vestiging van dergelijke bedrijven in onze gemeente ontmoedigen.

Werk en inkomen

Werk laat mensen het beste uit zichzelf halen. Een eerlijk inkomen zorgt ervoor dat mensen vrijer zijn. Daarom vinden wij dat alle mensen die kunnen werken recht hebben op een baan. Mensen die moeite hebben om aan het werk te komen hebben hierbij soms hulp nodig. Er zijn uiteraard de nodige wetten en regelingen die bedoeld zijn om mensen met een te gering inkomen te steunen en te helpen. Veel van deze wetten en regelingen worden landelijk vastgesteld en gefinancierd en voor een deel worden ze lokaal uitgevoerd. Lokale uitvoerders hebben slechts zeer beperkt de mogelijkheden en de ruimte om deze wetten en regelingen te interpreteren en zo maatwerk te kunnen leveren. Lokaal zijn er in onze gemeente goede initiatieven en organisaties die, gesteund door de gemeente, aanvullend hulp kunnen bieden aan mensen die het moeilijk hebben om financieel de eindjes aan elkaar te knopen. Ook de gemeente moet zich inspannen om die doelgroep te helpen.

Voor nieuwkomers kunnen werkervaringsplekken helpen om integratie in het arbeidsproces te verbeteren. Wij willen dat mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt zoveel mogelijk volwaardig werk wordt aangeboden. Scholing en persoonlijke begeleiding kunnen hierbij helpen.

D66 Hellendoorn wil...

- ...dat de Hellendoornse ondernemers betrokken worden bij de vorming van plannen voor economische ontwikkelingen van onze gemeente, zodat zij mede vorm kunnen geven aan deze plannen.
- ...dat nog duidelijker wordt gemaakt dat Hellendoorn een aantrekkelijke bestemming is voor zowel toeristen als ondernemers in de toeristenbranche.
- ...dat het beleid is om lokale ondernemingen (indien mogelijk) nadrukkelijk uit te nodigen om aan gemeentelijke aanbestedingen mee te doen.
- ...dat de Sallandse Heuvelrug toegankelijk blijft voor toeristen, recreanten en inwoners (vrijtijdseconomie).
- ...dat de ontwikkeling van vitale gezinsbedrijven in de landbouw bevorderd wordt en dat daarmee een vitaal platteland en vitale kleine kernen behouden blijven.
- ...dat er in nauw overleg en samen met de Hellendoornse ondernemers, Stichting Noest en onderwijsinstellingen, zoveel mogelijk geschikte werkplekken worden gecreëerd voor mensen met zowel een geringe als een grotere afstand tot de arbeidsmarkt.
- ...ruimte geven aan bedrijven om uit te breiden, zich te ontwikkelen of zich te vestigen.
- ...dat de gemeente al het mogelijke doet om zowel de verbreding als ook de aanpak van de veiligheid van de N35 (traject Wierden-Zwolle) zo snel mogelijk af te ronden.
- ...revitalisering van de bedrijventerreinen waar nodig.
- ...een veilige truckparking.
- ...dat transformatie van winkel naar woning door de gemeente gefaciliteerd wordt.
- ...dat er ruimte moet zijn voor de vestiging van nieuwe hotels.
- ...dat agrariërs ondersteuning aangeboden wordt middels een plattelandsregisseur.
- ...dat extensivering van landbouwgrond wordt gestimuleerd.

3. Wonen en leven in Hellendoorn

Visie

D66 Hellendoorn wil dat alle inwoners, van jong tot oud, zich veilig en vrij voelen in onze gemeente. Zonder veiligheid is er geen vrijheid. Voor het welzijn van mensen is het van groot belang dat zij kunnen wonen in goede en betaalbare woningen in een aantrekkelijke, veilige en gezonde leefomgeving. Het in stand houden, bevorderen en faciliteren van een aantrekkelijke leefomgeving is een kerntaak van de gemeente.

Woningen

De samenstelling van de Hellendoornse bevolking is aan verandering onderhevig: meer senioren, zelfstandig wonende jongeren en eenoudergezinnen. De gemeente moet daarom inspelen op die veranderende woonwensen en woonbehoeften. De gemeente dient initiatieven om woningen te verduurzamen blijvend te faciliteren. Wij willen dat de gemeente ook naar de toekomst toe streeft naar voldoende geschikte woningen voor specifieke doelgroepen, zoals ouderen, jongeren, starters, alleenstaanden, mensen met een beperking en statushouders. Transformatie van leegstaande kantoor- en winkelpanden tot kleinschalige wooneenheden is een goed middel om dit te bereiken. Bij nieuwbouw is de BENG-norm leidend, en er dient bij de ontwerpkeuzes rekening mee te worden gehouden dat de bestemming van een gebouw kan veranderen. Projectontwikkelaars moeten de ruimte krijgen om onder de geldende regels hun plannen te realiseren. Bouw van woningen moet in beginsel op inbreidingslocaties worden gerealiseerd. Als de gemeente zelf grond aankoopt voor woningbouw, kan dit ontwikkeling in kleine kernen stimuleren.

Actief grondbeleid, met name in Daarle, Daarlerveen, Haarle en Marle moet mogelijk worden. Een doelgroepenverordening is een document waarin regels zijn vastgelegd over het bouwen en behouden van betaalbare huur- en koopwoningen. Deze kan bijdragen aan een evenwichtig woonbeleid.

Groei

Voor het goed functioneren van een lokale samenleving is het van belang dat deze qua bevolking evenwichtig is samengesteld. Verschillende leeftijden, praktisch dan wel theoretisch geschoold. De centrale ligging in Overijssel, geschikte woonruimte, werkgelegenheid, scholing, aanbod van cultuur en sport kunnen onder meer bijdragen aan de evenwichtige groei van het aantal inwoners van de gemeente. De

afgelopen jaren is de bevolking van de gemeente Hellendoorn maar mondjesmaat gegroeid. Oorzaken hiervan zijn vergrijzig, trek naar de Randstad en een rem op de woningbouw. Deze rem moet plaats maken voor stimulering. Met gericht beleid moet geprobeerd worden om de evenwichtige samenstelling van de bevolking te blijven bevorderen. Actief grondbeleid kan hierin een middel zijn en inbreidingslocaties moeten volop benut worden. Sociale huur, maar ook middenhuur moeten in een gezonde verhouding het woningbestand aanvullen. Hierbij heeft Reggewoon een belangrijke rol. Wij willen daarom dat mogelijkheden worden gecreëerd voor een doorgroei naar boven de 40.000 inwoners in 2035. Met meer inwoners wordt er meer gebruik gemaakt van de bestaande faciliteiten en de detailhandel, het biedt kansen voor ondernemers, en met meer inwoners ontvangt de gemeente meer middelen om haar taken uit te voeren.

Veiligheid

Wij willen een gemeente waar iedereen zich vrij en veilig voelt. Wij kiezen ervoor om te investeren voordat er iets misgaat. Ondernemingsactiviteiten vormen in de gemeente Hellendoorn een dreiging die veel aandacht, weerbaarheid en een stevige aanpak vereist. Er moeten voldoende wijkagenten zijn die weten wat er in de buurt speelt. Overlast voorkomen waar het kan en ertegen optreden waar het moet: dat is voor ons het uitgangspunt. De politie moet daarom betrokken en aanspreekbaar zijn in wijken, op scholen, bij sportverenigingen en bij zorginstellingen. Zo worden in een vroeg stadium signalen van overlast en beginnende criminaliteit herkend en aangepakt.

In de afgelopen jaren zijn er meer signalen gekomen van overlast op pleinen en speelplekken. Plaatsing van beveiligingscamera's gedurende een bepaalde periode kan noodzakelijk zijn. In het nemen van

nieuwe maatregelen wegen wij wel altijd af hoe deze maatregelen zich verhouden tot de privacy van burgers. Verzorgde parken en straten zorgen ervoor dat mensen zich buiten prettig voelen en beperken de criminaliteit en overlast. Wij willen dat Hellendoorn schoon is, het straatmeubilair heel is en alle straatlantaarns het doen. We ondersteunen initiatieven van burgers en ondernemers om de leefbaarheid in de wijken te vergroten.

Daarnaast willen we meer aandacht voor cyberveiligheid. Persoonsgegevens van inwoners moeten door de gemeente te allen tijde goed worden bewaakt.

Gezondheid

Gezondheid is voor het welzijn van mensen van groot belang. Dit geldt voor zowel de lichamelijke als de geestelijke gezondheid, die nauw samenhangen. Sommige verstoringen van de gezondheid kunnen je zomaar overkomen, maar veel aspecten van gezondheid kunnen wel degelijk beïnvloed worden. Hierin heeft de gemeente belangrijke taken en mogelijkheden. Verstoringen van de gezondheid zullen vaak het deelnemen aan de samenleving beperken. Op diens beurt is deelnemen aan de samenleving weer van belang om verstoringen van de gezondheid te voorkomen en om te helpen bij genezing. Voor het verbeteren en het in stand houden van goede gezondheid zijn preventie en signalering, naast goede

mogelijkheden van behandeling en eventuele aanpassing van persoonlijke omstandigheden, steeds belangrijker geworden. Gezonde leefgewoonten met voldoende beweging, gezonde voeding, gezonde (rookvrije) lucht, beperkt alcoholgebruik, het bezitten van voldoende sociale contacten en hebben van gezond werk of andere zinvolle bezigheden, zijn allemaal belangrijke factoren waar inwoners zelf, maar zeker ook de gemeente belangrijke invloed op kunnen hebben.

Leefomgeving

Voor het welbevinden van mensen is een aantrekkelijke, gezonde en duurzame leefomgeving van groot belang. Dit geldt zowel voor de bebouwde als voor de niet-bebouwde leefomgeving. Niet alleen een aantrekkelijke verhouding tussen natuur en bebouwde omgeving is daarbij van belang, maar ook de beperking van overlast door onder andere verkeer, lawaai en luchtverontreiniging. In vergelijking met veel andere gemeenten heeft Hellendoorn een zeer aantrekkelijke leefomgeving. Het behoud, de ontwikkeling en het beheer van groen, ruimte en waar mogelijk schoonheid in de bewoonde omgeving vereisen visie en het maken van keuzes. Inwoners moeten in staat gesteld worden daaraan een bijdrage te leveren.

De werkzaamheden aan het Kanaal Almelo-De Haandrik hebben eraan bijgedragen dat ernstige schade aan veel huizen in Daarlerveen is ontstaan. Onduidelijk is nog wat er gaat gebeuren met de huizen die schade hebben opgelopen. Wij willen dat de provincie spoedig een plan van aanpak opstelt voor het proces van schadeafhandeling. De gemeente moet hierop blijven aandringen bij de provincie.

D66 Hellendoorn wil...

- ...dat de gemeente het levensloopbestendig bouwen blijft bevorderen.
- ...dat bij het ontwikkelen van bouwplannen in de kernen rekening wordt gehouden met en gestuurd op de verwachte toekomstige woonbehoeften, zodat een evenwichtige samenstelling van de bevolking mogelijk blijft.
- ...actief grondbeleid, met name in kleine kernen.
- ...een doelgroepenverordening als aanvulling op de woonvisie.
- ...dat er voldoende zichtbare aanwezigheid is van politie (wijkagenten) en ook goede en snelle beschikbaarheid indien dat nodig is.
- ...dat de gemeente ondermijnende activiteiten aanpakt.
- ...dat de toegang tot de dorpskernen en de overgangen van de natuur naar de dorpskernen, waar nodig en mogelijk, verfraaid worden. Dit kan door vergroening, maar ook met mooie bebouwing.
- ...dat het percentage groen in de wijken stijgt zonder dat dit ten koste gaat van de kwaliteit.
- ...dat, indien er twijfels zijn over gezondheidsrisico's voor mensen en dieren als gevolg van het vestigen van bepaalde bedrijven, zulke risico's niet worden genomen (het voorzorgprincipe).
- ...dat de gemeente blijvend toeziet op de beschikbaarheid van een breed aanbod aan medische en paramedische voorzieningen voor de burgers, een aanbod dat in overeenstemming is met de behoeften van de bevolking van onze gemeente.
- ...dat onveilige verkeerssituaties worden voorkomen en waar nodig opgelost.
- ...veilige fietsverbindingen naar alle kernen.
- ...dat onnodige verlichting gedurende de nacht wordt voorkomen. Veiligheid is daarbij een belangrijke afweging.
- ...dat specifiek voor de entree van Nijverdalen bij de Wierdensestraat een gebiedsvisie wordt opgesteld.
- ...dat afspraken over uitvoering van infrastructurele projecten zoals de Noord-Zuidverbinding, aanpak rotonde Helmkruidlaan en de Nieuwe Verbindingen worden nagekomen.

4. Klimaat, energie en duurzaamheid in Hellendoorn

Visie

Zowel voor onszelf als voor onze kinderen moeten we verantwoord omgaan met wat we hebben op het gebied van leefomgeving, natuur en grondstoffen. Het is van belang zuinig te zijn met grondstoffen, ook op gemeentelijk niveau. D66 Hellendoorn is ervan overtuigd dat investeringen in duurzame mobiliteit en duurzame energie het leven in Hellendoorn aantrekkelijk houdt en economische groei mogelijk maakt. Duurzaamheid gaat verder dan alleen het milieu. Ruimtelijke en sociale duurzaamheid zijn minstens zo belangrijk voor een veerkrachtige samenleving. Belangrijk is dat mensen zich kunnen ontplooiën en hun ambities kunnen realiseren in een veilige, gezonde en aantrekkelijke omgeving. Overheden hebben een voorbeeldfunctie op het gebied van duurzaamheid.

Klimaat en energie

Extremer weer, stijging van de zeespiegel, verlies van biodiversiteit en vele andere negatieve gevolgen van klimaatverandering zijn niet meer weg te denken uit het wereld- en landelijke nieuws. Nieuwe innovatieve vormen van duurzame energieopwekking kunnen kansen bieden in de toekomst, maar hier op anticiperen mag geen rem zetten op de huidige opgave waar we voor staan. Energiebesparing, wind-

turbines, zonnepanelen en het inzetten van lokale bedrijven en burgerinitiatieven zijn sleutelwoorden in Hellendoorn. De gemeente moet het gezamenlijke publieke belang van de energietransitie uitdragen. Hellendoorn is daarnaast gebonden om samen met de veertien Twentse gemeenten te komen tot een invulling van de klimaatopgave voor de opwek van grootschalige duurzame elektrische energie en warmte: de Regionale Energiestrategie (RES). De verantwoordelijkheid voor de opgave van de

RES is een overheidstaak. Gezamenlijke plannen voor de RES moeten op alle basisvoorwaarden goed scoren om te komen tot een energietransitie die slaagt. Tot nu toe hebben burgerinitiatieven prachtige plannen opgeleverd, waar we als gemeente (met zijn allen) trots op kunnen zijn. Toch zal de gemeente een voortrekkersrol moeten pakken om deze energietransitie te doen slagen, omdat we het zonder verregaande Hellendoornse, Twentse en landelijke samenwerking niet gaan redden. Dit vraagt om coördinatie op een veel grotere schaal dan vrijwilligersinitiatieven kunnen bewerkstelligen. Voor het plaatsen van windturbines is behalve weerstand wel degelijk ook draagvlak. Bij toekomstige energieopgaven moet het plaatsen van windturbines bespreekbaar zijn.

We kunnen de verantwoordelijkheid voor deze opgaven niet over de schutting gooien bij burgers en vrijwilligers. De complexiteit hiervan vraagt om een professionele aanpak met invloed van burgers. Binnen de gemeente Hellendoorn zal er een structuur- en beleidsverandering moeten plaatsvinden om de verwevenheid van deze beleidsterreinen ook binnen de ambtelijke organisatie te borgen. Participatie in duurzame energie kan inwoners weer voor een deel eigenaar maken van hun eigen energievoorziening en levert mogelijkheden voor inwoners om te investeren in een duurzame toekomst. Een bedreiging hierin is de zogenaamde energiearmoede. Kosten voor energie vormen een steeds groter deel van het huishoudboekje. Voor lage inkomens wordt het steeds onmogelijker om dit op te brengen. Huishoudens met vermogen hebben de mogelijkheid om te investeren in energiebesparende maatregelen, huishoudens zonder vermogen kunnen dit niet. Deze ongelijkheid is niet op te lossen met subsidies. De politiek en gemeente hebben een belangrijke rol om dit tegen te gaan. Dit zal één van de grote uitdagingen worden in de energietransitie.

Duurzaamheid

Wij willen dat de samenleving zich verder ontwikkelt naar een sterke en duurzame samenleving, die aansluit op de behoeften van het heden zonder het vermogen van toekomstige generaties om in hun eigen behoeften te voorzien in gevaar te brengen. Alle instituties die klimaatmaatregelen doorrekenen zien een belangrijke rol voor wind op land. De gemeente kan zich niet onttrekken aan de verantwoordelijkheid om de klimaatakkoorden te respecteren.

Biodiversiteit

Biodiversiteit is van belang voor het behoud van een gezonde leefomgeving. Zonder biodiversiteit is de aarde op den duur niet meer leefbaar. De gemeente moet haar rol oppakken door ecologisch bermbeheer toe te passen en meer kruiden in gemeentelijk groen te planten. In het buitengebied moeten wilde bloemen aan akkerranden gestimuleerd worden. Dit kan niet zonder afspraken over de toepassing van gewasbeschermingsmiddelen op de aangrenzende akkers. Akkers met historische land- en tuinbouwgewassen in het Nationaal Park kunnen bijdragen aan de biodiversiteit, maar ook aan het bevorderen van toerisme. Biodiversiteit is overigens veel meer dan ecologisch bermbeheer. Ook het in stand houden van Natura 2000-gebieden is van groot belang. Evenals de manier van bemesting en het gebruik van landbouwgrond.

D66 Hellendoorn wil...

- ...vastleggen dat het rendement van grootschalige warmte- en energieopwekking ten goede komt aan de samenleving, inclusief niet-vermogende inwoners.
- ...dat de gemeente zelf het goede voorbeeld geeft op het gebied van duurzaamheid.
- ...aandringen bij Reggewoon op deelname aan duurzaamheidsprojecten en dat rendementen hiervan ten goede komen aan duurzame woningaanpassingen in de sociale huursector.
- ...in Hellendoorn plaatsing van windturbines op voorhand niet uitsluiten.
- ...dat de gemeente een regierol pakt bij infrastructuurprojecten zoals grootschalige opwek van duurzame energie en met netbeheerders regelt dat hiervoor netaansluitingen beschikbaar zijn.
- ...dat de gemeente het goede voorbeeld geeft en initiatieven van inwoners en bedrijven op het gebied van duurzaamheid en de mogelijkheden van financiële ondersteuning vanuit andere overheden op dit gebied goed onderzoekt en ondersteunt.
- ...dat biodiversiteit wordt gestimuleerd in combinatie met afspraken over gewasbeschermingsmiddelen.
- ...akkers met historische land- en tuinbouwgewassen.

5. Onderwijs, jongeren en jeugdzorg in Hellendoorn

Visie

D66 Hellendoorn vindt dat iedereen een kans op een gezond en veilig leven verdient. De mogelijkheid om je te kunnen ontwikkelen en mee te doen aan de samenleving is voor iedereen essentieel. De aanwezigheid en de toegankelijkheid van een voldoende breed aanbod aan goed onderwijs, dicht in de buurt (wijken en kernen) is belangrijk, ook voor de kwaliteit van de lokale samenleving en voor de werkgelegenheid.

Onderwijs

De mogelijkheid van scholing en educatie moet goed, laagdrempelig en gevarieerd aanwezig zijn voor alle burgers, ongeacht leeftijd, vooropleiding en culturele achtergrond. Inwoners met een taal-, lees- of leerachterstand moeten gewezen worden op en gestimuleerd worden om gebruik te maken van de (educatie)mogelijkheden. De aanwezigheid van een bibliotheek in iedere kern is van groot belang. De bibliotheken zijn niet alleen een kennisbron, maar fungeren ook als prominente ontmoetings- en opleidingsplek. Kinderopvang dient laagdrempelig en voldoende aanwezig te zijn.

De verantwoordelijkheid van de gemeente met betrekking tot het onderwijs beperkt zich tot het bekostigen en beschikbaar stellen van de nieuwbouw voor de huisvesting van scholen. De inhoud van het onderwijs is de verantwoordelijkheid van de scholen zelf. In verband met het belang van goed en toegankelijk onderwijs voor de lokale samenleving is het bouwen en onderhouden van goede en intensieve contacten met de schoolbesturen bijzonder belangrijk. Daarnaast is voor de gemeente een belangrijke rol weggelegd om als *spin in het web* te fungeren in het opbouwen en onderhouden van het netwerk met daarin het onderwijs, welzijnsorganisaties, jeugdzorg, het bedrijfsleven en culturele instellingen.

Jongeren

Ook voor jongeren moet het aantrekkelijk zijn om in Hellendoorn te wonen en te leven. Bij nieuwe ontwikkelingen in onze gemeente moeten de meningen en inbreng van jongeren gezocht en gehoord worden. Eventuele plannen moeten ook door jeugdorganisaties en door jongerenwerkers besproken worden en van commentaar kunnen worden voorzien. Jongeren moeten voldoende mogelijkheden hebben om bij elkaar te komen. Dit voorkomt ook overlast op straat. Wij vinden dat kinderen op een geschikte afstand een buitenspeelplek moeten hebben. Sociale netwerken voor de jeugd moeten een warme ontvangst en positieve belangstelling kunnen verwachten van het gemeentebestuur. Het maakt daarbij niet uit of het om sport, cultuur, levensovertuiging of recreatie gaat.

Jeugdzorg

Sinds 2015 heeft de gemeente de middelen en verantwoordelijkheid voor een goede uitvoering van de jeugdzorg gekregen. De reden voor het verplaatsen van deze verantwoordelijkheid is de veronderstelling dat de jeugdzorg daarmee beter en goedkoper zal worden. Wij verwachten dat dit uiteindelijk ook het geval zal zijn. De belangen van het kind zullen meer centraal komen te staan en oplossingen zullen dichter in de oorspronkelijke omgeving van het kind worden gezocht. De gemeente Hellendoorn werkt samen met andere gemeenten in Twente om deze uitdagende taak zo goed mogelijk uit te voeren. Voor cliënten, zorgverleners, bestuurders, het ambtelijk apparaat en de gemeenteraad zijn deze veranderingen een enorme uitdaging, waarbij continuïteit van zorg, het verkrijgen van deskundigheid op de juiste plekken en de democratische controle van het geheel veel inspanning kost.

Het is van belang om in te zetten op preventie en vroegsignalering. Als we kleine problemen vroeg kunnen oplossen, voorkomen we daarmee grotere problematiek op de lange termijn en besparen we daarmee dure zorgtrajecten. Dit vraagt wel om de moed om vroeg te investeren in kinderen zonder zekerheid van rendement. De wachtlijsten in de derdelijns jeugdzorg zijn een groot probleem, dit vraagt om minstens een regionale aanpak: verbinding en samenwerking in Twente versterken. Ook ten aanzien van zware en dure trajecten. Iedere individuele gemeente loopt het risico op enkele zeer kostbare trajecten. In Twente kunnen we deze risico's spreiden en daarmee in de hand houden.

De eerste zeven levensjaren zijn van essentieel belang voor een gezonde mentale en fysieke toekomst. Er moet een gemeentelijke focus zijn op hulp voor jonge gezinnen. Dit is pas echt zorgpreventie: aan de voorkant grote problemen voorkomen. Daarom willen wij een GMB-consulent (gezin met baby) aanstellen die...

- ...nauwe contacten legt met organisaties betrokken bij zeer jonge kinderen (kraamzorg, consultatiebureau, huisartsen, verloskundigen, enzovoort).
- ...duidelijk maakt aan deze zorgaanbieders dat de gemeente bereid is extra hulp en ondersteuning te bieden voor jonge gezinnen als daar goede redenen vanuit de zorgprofessional voor zijn.
- ...verlengde kraamzorg, (extra) huishoudelijke hulp en actief gebruik maken van een gezinscoach als middelen kan inzetten.

D66 Hellendoorn wil...

- ...veilige schoolomgevingen.
- ...goede mogelijkheden voor volwassenenonderwijs en bestrijding van laaggeletterdheid door hiervoor budget beschikbaar te stellen.
- ...bibliotheken in alle kernen, als opleidingsplek.
- ...dat er op het jongerenwerk, georganiseerd vanuit de Welle, niet wordt bezuinigd en dat er voldoende ontmoetingsplekken voor jongeren zijn en onderhouden blijven.
- ...dat de gemeente als *spin in het web* fungeert bij het leggen en onderhouden van contacten tussen scholen, het bedrijfsleven en instellingen voor welzijn, jeugdzorg en cultuur.
- ...Twentse samenwerking bevorderen en in het geval van zwaardere trajecten dit vanuit een gezamenlijk Twents fonds oppakken, zodat individuele gemeenten geen te grote risico's lopen.
- ...aandacht voor de allerjongsten in de samenleving door het aanstellen van een GMB-consulent (gezin met baby).

6. Samenleven in Hellendoorn

Visie

Voor het welzijn van mensen is het van groot belang dat zij weten dat zij deel uitmaken van een goed functionerende samenleving, gevormd door zorgzame en duurzame gemeenschappen, waar iedereen aan mee kan doen en waar zo nodig corrigerend wordt opgetreden. Het in stand houden, bevorderen en faciliteren van deze gemeenschappen is wat D66 Hellendoorn betreft een kerntaak van de gemeente.

Sport en bewegen

Sporten geeft zelfvertrouwen en brengt mensen bij elkaar. Deelname aan sport en beweging moet voor mensen van alle leeftijden toegankelijk zijn en blijven. Het moet worden voorkomen dat ondersteuning vanuit de gemeente zich concentreert op een beperkt aantal sporten en sportbeoefenaren. Sportaccommodaties dienen altijd veilig bereikt te kunnen worden. De gemeente Hellendoorn heeft zich op de kaart gezet met grote sportevenementen en moet dat ook blijven doen.

Cultuur

Naast sport en bewegen is het (kunnen) genieten van cultuur ook van groot belang voor het welbevinden van iedereen. Culturele manifestaties, muziek, dans, toneel, enzovoort hebben een samenbindend, stimulerend en ontspannend effect op de gemeenschap. Wij vinden de mogelijkheid om van cultuur te kunnen genieten geen luxe voor enkele mensen, maar een recht van iedere inwoner. Deze gemeente kent een goed culturaanbod zowel op professioneel als op amateurniveau. Dit kan voor inwoners en ondernemers een reden zijn om zich in onze gemeente te vestigen. Ook vergroot het de toeristische aantrekkelijkheid van de gemeente. Om jongeren van cultuur te laten genieten is cultuureducatie op school en daarbuiten, een ruim en gevarieerd culturaanbod en ruimte voor nieuwe inbreng van groot belang.

Recreatie en toerisme

Toerisme genereert werkgelegenheid en inkomsten en het zorgt voor levendigheid. De mogelijkheden om te kunnen recreëren zijn in onze gemeente ruim aanwezig. Inwoners, bezoekers en bedrijven waaronder onze gemeente om de vele mogelijkheden. Ook voor recreatie geldt dat het niet gaat om een luxe voor enkelen maar dat het een belangrijke behoefte van velen is. Bij het ondersteunen van recreatie en toerisme dient het eigen karakter van de dorpen, de streek en de natuur zo veel mogelijk benadrukt, benut en beschermd te worden.

Ouder worden en zijn

In de gemeente Hellendoorn is op dit moment ongeveer 22% van de bevolking ouder dan 65 jaar. De komende jaren zal dit percentage waarschijnlijk stijgen. Het overgrote deel van deze oudere inwoners weet zich prima te redden, is vitaal en doet volop mee aan de activiteiten in de samenleving. Een klein deel is echter kwetsbaar en heeft hulp en zorg nodig. Ook zijn er veel mensen die zich zorgen maken over de beschikbaarheid en betaalbaarheid van goede zorg in de nabije toekomst. De beschikbaarheid en betaalbaarheid van goede ondersteuning en zorg is een verantwoordelijkheid van de gemeente, maar ook het langer, goed en zelfstandig kunnen blijven wonen en het door ouderen meedoen aan de

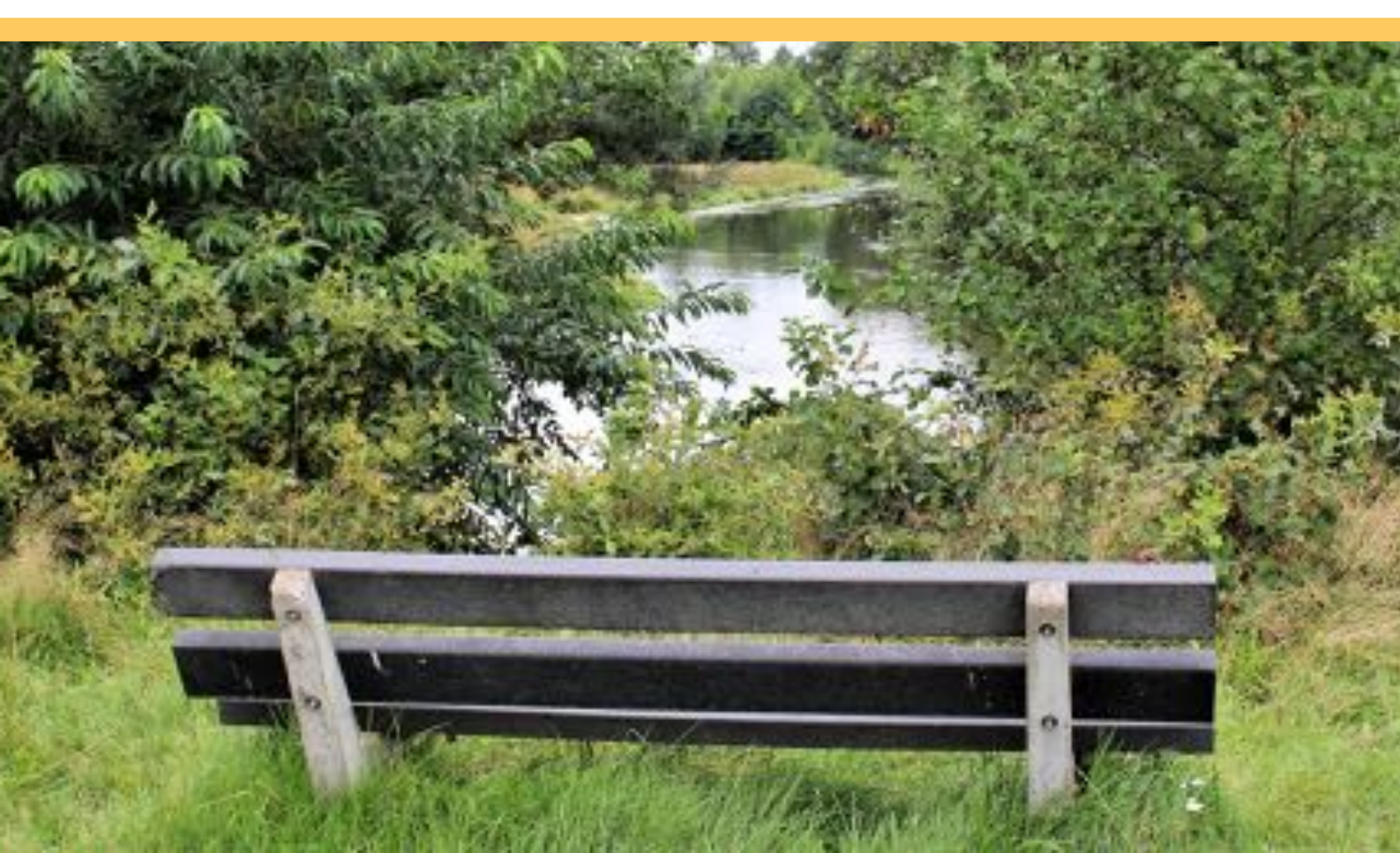
samenleving. De gemeente moet zo lang en zo veel mogelijk gebruik maken van de kennis, de ervaring en de vrije tijd van de ouderen. Ouderen kunnen met hun ervaring en hun toenemende vitaliteit vaker de oplossing voor maatschappelijke problemen bieden, dan dat zij een probleem vormen. En feitelijk doen zij dat nu natuurlijk al heel vaak: zij zetten zich in als vrijwilliger, bestuurder, mantelzorger en adviseur. Door de gemeente moet regelmatig en serieus naar de ouderen geluisterd worden en er zal veel met hun adviezen moeten worden gedaan.

De Welle organiseert veel activiteiten voor ouderen, waardoor zij actief en betrokken blijven. Zij verzorgt de begeleiding van het grote aantal vrijwilligers waar onze samenleving in toenemende mate op bouwt. Voor het welzijn van ouderen is het van belang dat zij voldoende inkomen hebben, dat zij prettig, veilig en gezond kunnen wonen in een aantrekkelijke, goed functionerende, duurzame en zorgzame samenleving, waaraan iedereen mee kan doen. En als dat nodig is, moeten goede en betaalbare zorg en hulp geboden worden.

Maatschappelijke ondersteuning en zorg

Zorg is nodig voor mensen die niet op eigen kracht een bestaan met een goede lichamelijke en/of geestelijke gezondheid kunnen opbouwen en behouden. De gemeente moet deze mensen helpen, maar niet hun verantwoordelijkheden overnemen. De gemeente Hellendoorn moet willen uitblinken in het coördineren en organiseren van de maatschappelijke ondersteuning en zorg voor haar inwoners, als zij daar behoefte aan hebben. Er moet een gemeentelijk loket zijn waar burgers zich voor alle hulpvragen kunnen melden. Voor armoede- en schuldvragen kan een separaat loket in samenwerking met vrijwilligersorganisaties uitkomst bieden.

De gemeente heeft de plicht om mensen met een beperking te helpen zoeken naar mogelijkheden om zo volledig mogelijk mee te kunnen doen aan de samenleving. Vrijwilligers, mantelzorgers en (professionele) zorgverleners dienen daarin de ruime waardering en ondersteuning te krijgen die zij verdienen. Deze gemeente heeft een lange traditie in *noaberschap* en onderlinge hulpbereidheid. Dit moeten we koesteren.

D66 Hellendoorn wil...

- ...dat het aanwezig blijven van zoveel mogelijk voorzieningen (sport, cultuur, bibliotheek, openbaar vervoer, enzovoort) in de kleine kernen ondersteund wordt.
- ...dat wordt bevorderd dat door nieuwkomers in de gemeente die het Nederlands nog niet (voldoende) machtig zijn, wordt deelgenomen aan cursussen die gericht zijn op inburgering en taalvaardigheid.
- ...dat er budget beschikbaar is en blijft voor laaggeletterden, via taalhulp in de bibliotheek of ander taalonderwijs.
- ...dat wordt bevorderd dat volwasseneneducatie in de gemeente in alle vormen mogelijk is.
- ...dat de steun die door de gemeente gegeven wordt aan instellingen op cultureel gebied gebaseerd wordt op een goed doortimmerd, ambitieus en helder geformuleerd gemeentelijk cultuurbeleid.
- ...dat de positie van Hellendoorn als vooraanstaande sportgemeente in stand wordt gehouden.
- ...dat er een gemeentelijk hulpket komt waar burgers zich kunnen melden voor alle hulpvragen.
- ...dat er een loket komt in samenwerking met vrijwilligersorganisaties voor armoede- en schuldvragen.
- ...dat mensen meer bewegen. Dit moet gefaciliteerd worden middels wandelpaden, fietspaden, MTB-routes, enzovoort.

7. Financiën in Hellendoorn

Visie

D66 Hellendoorn wil behoedzaam omgaan met de financiële huishouding van Hellendoorn. De gemeente moet zo transparant mogelijk zijn over inkomsten en uitgaven. De begroting moet begrijpelijk en leesbaar zijn voor haar inwoners. Deze moet toekomstvast zijn, zodat geen schulden worden doorgeschoven naar volgende generaties.

Investeringsen

In de afgelopen jaren is er een forse ombuiging geweest, omdat er niet genoeg grip was op de toenemende kosten in de zorg. Daarnaast is besloten de Noord-Zuidverbinding af te ronden, het centrum van Nijverdal aan te pakken (Willem Alexanderstraat-Keizerserf) en ook nieuwbouw te realiseren voor Reggesteyn. Wij erkennen het belang van (grote) publieke investeringen, zoals in goed onderwijs en schone energie. Dit levert op termijn profijt op.

Inkomsten

De meeste inkomsten van de gemeente komen via het Rijk uit het Gemeentefonds. Een kleiner deel komt uit lokale heffingen, leges en belastingen. De gemeentelijke heffingen dienen kostendekkend te zijn en het moet inzichtelijk zijn welke kosten hieraan worden toegerekend. De verhoging van de lasten voor burgers en ondernemers moet jaarlijks door maximaal de inflatie worden begrensd. Deze lasten behoren in de gemeente Hellendoorn tot de hoogste in Overijssel. Bij tekorten op de begroting moet een balans worden gezocht tussen mogelijkheden om taken efficiënter en goedkoper uit te voeren enerzijds en het belang van instandhouding van het voorzieningenniveau anderzijds.

Projecten

De gemeente heeft bij een aantal uit te voeren projecten ingezet op co-creatie met inwoners en ondernemers, zoals het centrum van Nijverdal. Projecten op deze manier aanpakken moet gestimuleerd worden.

Begroting

De gemeentelijke begroting is voor 2022 sluitend. De meerjarenbegroting 2023-2025 laat echter tekorten zien. Hoewel er positieve financiële ontwikkelingen zijn voorzien die dit beeld kunnen bijstellen, moet er worden gestreefd om de begroting ook sluitend te houden voor de komende jaren.

D66 Hellendoorn wil...

- ...dat de gemeentelijke heffingen behoudens inflatie niet worden verhoogd.
- ...dat voor het bepalen van de hoogte van heffingen het profijtbeginsel wordt toegepast.
- ...dat de relatief hoge heffingen verlaagd worden als dit mogelijk is.
- ...dat de jaarlijkse investeringen gemiddeld niet hoger mogen zijn dan 6,35 miljoen euro per jaar (inclusief strategische projecten).
- ...dat wordt ingezet op het financieel steunen van duurzaamheidsprojecten.
- ...dat er een sluitende meerjarenbegroting is.

www.d66.nl/hellendoorn

